

11 juli 2021 – (jongeren)themadienst

LANG LEVE DE VRIJHEID!

Bijbellezing: Galaten 5, vers 1 t/m 26

Vrijheid is, denk ik, zo ongeveer het belangrijkste voor een gemiddelde Nederlander. (En gezondheid natuurlijk ook.) Nu, laten wij dankbaar zijn: wat een geweldige vrijheid hebben wij in ons land! Maar Paulus doet er in Galaten 5 nog een schepje bovenop: of je je nu bijzonder vrij voelt, of eigenlijk toch niet... hoeveel vrijheden we ook in de samenleving hebben en wat je allemaal voor mogelijkheden hebt, hoeveel vakantieweken enzovoort..., **weet dat jij nog veel meer vrij bent dan je denkt.** Je bent echt zo ontzettend vrij als je gelooft, als je christen bent! Vandaag is de boodschap van de preek dus *dat je nog veel meer vrij bent dan je misschien voor mogelijk houdt... en dat je daar vooral zuinig op moet zijn.*

Nou, dat vind ik eigenlijk wel heel mooi om te mogen vertellen, want vaak wordt geloof (juist ook het christelijk geloof misschien) gezien als iets wat je vrijheid vooral beperkt. Je moet bepaalde dingen, als je christen bent. En je mag bepaalde dingen niet. Van bepaalde vrijheden die niet-christenen wel hebben, ben je uitgesloten, want als christen heb je niet op vakantie met iedereen seks en drink je jezelf niet dronken en houd je rekening met anderen en... Nu dit klopt allemaal, laten wij het eerst even omdraaien: *je bent veel vrijer dan je denkt*, zo zegt Paulus vandaag tegen je. Echt: je bent vrij!

Wat bedoelt Paulus? Nu, het heeft alles te maken met de Heere Jezus. Alles draait om de Heere Jezus.

Paulus was, voordat hij christen werd, een Farizeeër. Over Farizeeërs kan je heel veel negatiefs over zeggen – het waren mensen die ontzettend letten op het goed onderhouden van de Wet van God en ze hadden daar allemaal extra regeltjes bij bedacht – maar ze waren in ieder geval wel dag en nacht bezig met te leven voor God. Ook Paulus. Want, zo geloofden de Farizeeërs: als men als volk, het volk Israël, zuiver zal zijn en heilig... als men al het onreine en verkeerde weg zal hebben gedaan en helemaal tot Gods eer zal leven..., dan zal Gods Koninkrijk komen. Dan zal God Zelf terugkomen, dan zal God verschijnen! *Daarom* waren ze zo druk met wetjes, met heilig leven. En alles wat onzuiver en slecht was, werd daarom door hen uitgeroeid. Daarom was Paulus als Farizeeër eerst ook bezig om de christenen te vervolgen. Want die christenen, die vertelden zo'n raar, godslasterlijk verhaal, namelijk dat God van Israël mens was geworden, of anders: dat die Mens Jezus God Zelf was... meer god-onterend en dwaas kon toch niet? Zij vormden een geweldige blokkade, zo zou het joodse volk nooit zuiver kunnen zijn voor God en zo kon God, zo kon Gods Koninkrijk natuurlijk nooit komen..., weg ermee!

Maar toen kwam op een bepaald moment voor Paulus de wereld op de kop te staan. Werkelijk alles kwam op de kop te staan! Want die redding, die toekomst van God, waar Paulus en de andere Farizeeërs zo naar uitkeken en waar zij zich op voorbereidden met al hun wetsbetrachting en zuiveringswerkzaamheden..., *die toekomst was al gekomen!* God zal er niets straks aankomen, als het volk er klaar voor was, gezuiverd en gelovig en al..., nee, God was al gekomen! Ja..., in die Mens Die Paulus zo had verafschuwde, in die Jezus... in Jezus was God Zelf gekomen! Jezus Zelf was aan Paulus verschenen onderweg naar Damascus. Toen Paulus druk met zijn zuiverende werk bezig was, kreeg hij Jezus Zelf onderweg te zien in een zuiver licht... en maakte Jezus hem bekend dat de redding al volbracht was. Jezus was werkelijk de van God gezonden Redder, Gods Zoon, gestorven en opgestaan.

God was dus al in Zijn Zoon tot Zijn volk, tot de wereld was gekomen. Gods Koninkrijk was al aangebroken doordat Jezus was gekomen. Dus al die voorbereidende werkzaamheden van de Farizeeërs, al dat houden aan de wetten van God om zo Gods komst voor te bereiden, dat was niet meer nodig! God

had alles al volbracht voor ons... door Jezus, doordat Jezus voor ons is gestorven en opgestaan.

Paulus was eerst nog zo druk met wetten, met zuiveren... en nu kwam hij tot het besef: Jezus heeft al alles volbracht. Er is al een nieuw begin gekomen. De zonden zijn al vergeven. De straf is al gedragen. De duivel en alle kwade machten zijn al verslagen. De deur van de hemel is al geopend. Er is al een weg naar het eeuwige leven, Jezus is de Weg, de Waarheid en het Leven.

Kan je er iets van voorstellen wat dit allemaal voor Paulus betekende, maar wat dit ook voor jou en mij betekent? ... Als echt de straf voor alle zonden is gedragen door Jezus..., dan hoef je dus nooit meer bang te zijn dat God je zal straffen... Ja, nog meer: als echt alle zonden vergeven mogen zijn, dan staat er dus helemaal niets tussen God en jou in: dan wil God als een liefdevolle Vader – ja, beter dan alle vaders bij elkaar – jou met open armen ontvangen en jou voor altijd vasthouden. Dat is wat! Daar kan geen enkele liefde, relatie, vriendschap of wat voor band dan ook in ons leven tegenop. Dit is nog veel mooiere en grootsere en diepere liefde dan wat je ooit hebt gekend!

En als Jezus echt een nieuw begin heeft gemaakt..., dan mag jij dus ook altijd opnieuw beginnen. Dan is het verleden dus echt verleden. Alles wat mis is gegaan in je leven. Alle vreemde bochten die je maakt. Alle schrammen die je hebt opgelopen. Alle foute dingen die je hebt gedaan, of die jou zijn overkomen: 'Ik wil elke dag nieuw met jou beginnen', zegt God. Want Jezus heeft een definitief nieuw begin gemaakt. En nog wat: alles waar wij bang voor zijn, alle dingen waar je tegenop ziet, waar je je zorgen over maakt..., zelfs de dood die jij en ik allemaal vroeg of laat een keer zullen tegemoet gaan..., Jezus heeft overwonnen! Hij is machtiger dan alles wat jouw leven ingewikkeld, pijnlijk, angstig of kwetsbaar maakt.

Maar ook: alle eisen waar je aan moet voldoen: je moet zelfstandig zijn..., je moet zelf er een leuk leven van maken..., je moet goed overkomen..., je moet een interessante baan zien te krijgen..., je moet er niet al te weerd uitzien..., je moet interessante bezigheden hebben..., je moet... Pff... *Bij God hoef je helemaal niets!* Je hoeft je niet leuk, interessant, aardig voor te doen... Je hoeft niet te presteren, de lat te halen..., 'Weet je hoe ik als Farizeeër bezig was om de lat te halen, om te presteren, om het met mijzelf goed voor elkaar te hebben?' Het is allemaal drek, modder, zegt Paulus in een andere brief. Ik ben diep in de modder gezakt met mijzelf en alles wat ik dacht te moeten, maar Jezus heeft mij eruit gehaald... en helemaal schoon gemaakt... Ik hoef niet te presteren. Ik hoef niet aan eisen te voldoen. Ik hoef niet te kunnen. Ik hoef mijn verleden niet weg te poetsen. Ik hoef mijn zwakke plekken niet te verbergen. En als ik dat in mijn dagelijks leven wel zou moeten, o.k. kom maar op..., maar dit weet ik: God maakt vrij. Ik ben vrij. Zo vrij als ik maar zijn kan. Door Jezus.

Ik denk dat je het wel door hebt: door Paulus wordt over een ander soort vrij-zijn gesproken, dan vakantie enzovoort. Natuurlijk is dat laatste ook leuk en belangrijk. En vrijheid van meningsuiting is ook heel belangrijk hoor, ook al gaan wij daar soms wel erg ver in volgens mij. En al die andere vrijheden: ook belangrijk. Maar voor een christen stijgt er een soort vrijheid bovenuit: vrijgemaakt door Jezus. Zelfs als je helemaal niet vrij zou zijn – denk bijvoorbeeld aan een vervolgd christen in Noord-Korea, maar misschien voel je zelf ook wel de nodige onvrijheid – zelfs als je helemaal niet vrij zou zijn, dan kan deze vrijheid niet meer kapot: je mag leven van Gods liefde, Gods aanvaarding, Gods hulp, Gods zorg, het eeuwige leven. Dan moet je misschien nog zo hard ploeteren voor je school, maar er is echt iets meer belangrijk dan je prestaties. Dan is het nog zo lastig om vrienden te krijgen of jezelf te zijn te midden van je vrienden..., maar er is een vriendschap die daar ver bovenuit stijgt: Jezus en Zijn liefde en redding voor jou. Wat een vrijheid geeft je dat!

Even tussendoor (vooral ook voor de ouders en ook de andere volwassen gemeenteleden): wat denkt u? Zou het zichtbaar zijn dat wij uit die vrijheid leven, waar Paulus het over heeft? Zien onze jongeren aan ons iets van die vrijheid die Christus Jezus ons geeft? Of zien onze kinderen vooral een vader of een moeder die aan allerlei eisen moet voldoen, die goed over wil komen, die nooit zijn of haar fouten kan laten zien... Zien de jongeren een vader of moeder die alles moet zien te bereiken en te hebben in dit leven... Zien onze jongeren in de kerk alleen alle eisen waaraan zij moeten voldoen en al de dingen waar niet over valt te discussiëren? Of zien onze kinderen, maar ook de mensen buiten de kerk juist hoe geweldig vrij wij mogen zijn door Christus? Wat zou dat aanstekelijk werken in deze maatschappij waarin wij schreeuwen om vrijheid, denk je ook niet? Wat zou dat een mooie missionaire kans zijn. Galaten 5, vers 1: *Christus heeft ons bevrijd, opdat wij in vrijheid zouden leven. Houd dus stand (sta dan vast in de vrijheid!) en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen.*

Nu even die laatste woorden: *Houd dus stand* – houd die vrijheid vast - *en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen.* Paulus wil zijn lezers op het hart drukken dat zij echt vrij zijn – vrijer dan men ooit kan beseffen – maar wees dan alsjeblift ook zuinig op die vrijheid, zo zegt Paulus vervolgens. Zorg ervoor dat je die vrijheid niet kwijtraakt!

Dat dreigde te gebeuren in de gemeente van Galatië, waar Paulus die brief aan schreef. Zij waren vrij door de Heere Jezus, maar nu waren er toch weer mensen opgestaan die vertelden dat zij toch aan bepaalde eisen moesten voldoen. Men moest besneden worden. En bepaalde wetten onderhouden. Want ja, dat had het Joodse volk eeuwenlang moeten doen. Toch weer aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen. Toch weer jezelf bepaalde eisen opleggen. Wat een valkuil kan dat soms zijn hè dat je altijd maar denkt dat je aan voorwaarden, aan bepaalde eisen moet voldoen bij God of bij anderen. Wat is leven uit genade, uit de genade van God toch ontzettend lastig soms...

Maar Paulus waarschuwt ook nog voor een andere manier waarop je je vrijheid zou kunnen verliezen. Die verlangens diep in je. Die verlangens, die wil, die gedachten die uit jezelf voortkomen. Zal je daar ook voor oppassen? Waar moet je dan aan denken? Nu, Paulus somt een heel rijtje op, allerlei losse dingen: ontucht, zedeloosheid, jaloezie en woede, zuipfeesten. Er zijn nog allerlei andere verslavingen en slechte neigingen te noemen. Maar soms zijn het ook heel gewone, heel natuurlijke dingen die je vervolgens zo n beslag nemen dat je je vrijheid kunt verliezen en je jezelf aan de afgoden overlevert. Gevoelens voor meisjes of voor jongens heeft zo ongeveer iedere jongere, maar wat is het belangrijk om je grenzen te weten in wat je denkt, wat je fantaseert of wat je hoopt te bereiken. Maar ook heel iets anders: hoge cijfers halen is niet verkeerd, maar wat is het jammer als je slaaf wordt van je eigen streverigheid. Of ook: egoïsme. Rivaliteit, zo noemde Paulus ook. Je moet wel voor jezelf opkomen in deze maatschappij, maar in deze maatschappij gaat het wel heel erg veel om 'ik denk', 'ik wil', 'ik bepaal zelf' enzovoort. Wij leven in zo'n vrij land, maar we zijn vaak zo verslaafd aan onszelf... Je kunt dus van zoveel dingen slaaf zijn of slaaf worden. Zal je ervoor oppassen? Je vrijheid niet verliezen? Zie je wat voor jou valkuilen zijn? ... Paulus vertelt erbij dat het een blijvende strijd is. Je bent er nooit mee klaar: je houdt altijd die strijd tussen – zoals Paulus het noemt - het vlees en de Geest, tussen Gods Geest en je eigen verlangens en begeerten. Of je nu 15 bent of 85. Het verandert wel wat..., maar de duivel is er steeds op bedacht om je slaaf te maken, om je die geweldige mooie vrijheid te benemen.

Hoe kan je er dan voor vechten om die vrijheid niet te verliezen, om te blijven staan in die vrijheid, zoals Paulus dat noemt? Nu, hij vertelt daarover twee dingen: Paulus zegt eerst (vers 14): 'misbruik die vrijheid niet om je eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in de liefde.'

De tegenstanders van Paulus zagen het al voor zich: 'je bent vrij, je bent helemaal vrij!', zeg je? Maar Paulus, met zo'n boodschap weet je toch dat er ellende van komt? Dat is toch een uitnodiging om alles te gaan doen wat verboden is?' Nee, zegt Paulus. Echte vrijheid heeft alles te maken met *liefde*. Want als je echt vrij bent, dan zal liefde het resultaat zijn. Als je vrijheid daaruit bestaat dat je alleen maar leuke dingen doet, dat je alleen maar aan jezelf denkt en dat je ten koste van anderen en van de hele wereld jezelf verrijkt en vermaakt..., ben je dan echt vrij? Ik denk het niet. Dan ben je blijkbaar verslaafd aan jezelf. Slaaf van je verlangens. Nee, vrijheid en liefde horen bij elkaar en hebben elkaar nodig. Als je echt vrij bent, dan kan je elkaar zelfs dienen, zegt Paulus. Het is heel mooi hoe hij dat vertelt. In het oorspronkelijk Grieks staat eerst: 'wordt geen slaaf, want je bent vrij!' En vervolgens: 'wees een slaaf voor elkaar (dien elkaar).' Want als je echt vrij bent, dan kan je voor elkaar de minste zijn. Dan kan je jezelf opofferen. Want je bent geen slaaf meer van je zelf, van je verlangens en wat dan ook. Dien elkaar door de liefde, zegt Paulus. Je hebt die vrijheid van God gekregen om elkaar lief te hebben, om liefde te geven in deze wereld.

Ik denk – maar ik moet Paulus natuurlijk niet laten buikspreken – dat Paulus in onze samenleving wat moe zou zijn geworden van al dat geroep om 'vrijheid dit' en 'recht op dat' en het 'ik mag toch zelf bepalen dat' en 'iedereen moet voor zichzelf weten wat hij of zij'... Ik ben bang dat Paulus zal concluderen: maar jullie zijn helemaal niet vrij. Jullie zitten gewoon bijzonder vast aan je eigen mening, je eigen ego, je eigen verlangens... Echte vrijheid is gevuld met liefde. Dus als jij of ik weinig liefde uitstraalt..., ben je dan wel echt vrij hè?

Nou, dat is één: echte vrijheid heeft alles te maken met liefde. En het tweede wat Paulus aangeeft om je vrijheid vooral niet te verliezen, is dit (vers 16): 'laat je leiden door de Geest, dan ben je niet gericht op je eigen begeerten.' Wat moet je doen? Je laten leiden door de Heilige Geest, zegt Paulus. Nou, dat vind ik een prachtige zin, maar hoe doe je dat, 'je laten leiden door de Geest'?

Denk eens aan een bouwlamp: Als je naar die bouwlamp blijft kijken, dan zie alleen een lamp. En als je ook nog in de lamp blijft kijken, dan zie je na een tijdje niets meer. Naar de lamp kijken, is niet de bedoeling. Maar als je je laat leiden door die lamp, waar die op is gericht, als je meekijkt met de lichtstraal van de lamp..., dan gaat het goed. Zo'n lamp is bedoeld om iets anders te verlichten, om iets anders in het licht te stellen. Zo is het ook met de Heilige Geest. 'Laat je leiden door de Heilige Geest', volg de lichtstraal van de Geest. En wat denk je? Waar zou de Heilige Geest je naar laten kijken? Waar staat in de Bijbel het volle licht op? ... Op de Heere Jezus. 'Laat je leiden door de Geest', dat betekent volgens mij: laat je steeds weer brengen en terugbrengen bij Jezus. Want dankzij Jezus heb jij je echte vrijheid ontvangen: Gods liefde. Gods aanvaarding. Maar ook: Gods overwinning op alle machten en kracht, alle angsten, zorgen, zelfs de dood. Je bent vrij, helemaal vrij, dankzij Jezus. En Jezus is ook het voorbeeld van echte vrijheid. Hij had alle macht, Hij kon alles, volkomen vrij was Hij... en juist daarom diende Hij ons als een knecht, waste Hij als een slaaf de voeten van Zijn leerlingen. Hij hoefde niet groots te zijn en eer te ontvangen. Hij was zo vrij van alle menselijke hoogmoed en eer dat Hij Zich zo klein kon maken voor een ander. Laat je leiden door de Geest. De Heilige Geest helpt je om steeds weer je te focussen op Jezus. Daar is je echte vrijheid te vinden. Daar is je voorbeeld te vinden.

Ik hoop dat je deze weken een heel fijne vakantie hebt. Geniet van je vrijheid! Maar vergeet niet dat je in het geloof nog veel meer vrijheid mag hebben, nog veel meer vrijheid dan zes, zeven weken vakantie. Je mag vrij zijn dankzij Jezus. Vrij om liefde te geven. Lang leven de vrijheid!